

УТВЪРДИЛ:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: Психология (код и наименование)

Ф	Ф	П	8	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

Психология

Магистърска програма Психология на здравето

Ф	Ф	П						
---	---	---	--	--	--	--	--	--

Психология на здравето

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	2	5
---	---	---	---

Парасуицидно и суицидно поведение

Преподавател: проф.д.пс.н. Иван Димитров

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	5
	Доклад/Презентация	5
	Научно есе	5
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
---	--	---------------

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	10
7.	Решаване на казуси	20
8.	Текуша самостоятелна работа /контролно	10
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	50%

Анотация на учебната дисциплина:

В предлагания курс предмет на обсъждане са опитите и самоубийствата при хората, зачестили напоследък и у нас. Целта на курса е да се запознаят студентите с различните теории, обсъждащи автодеструктивното поведение при хора от различни възрастови групи. Подробно се представят външните и вътрешните фактори на суицидната насоченост и нейната реализация. Разкриват се предупредителните знаци (вербални, поведенчески, ситуативни и синдроматични), предизвестяващи автодеструктивните намерения и позволяващи да бъдат използвани от практическите психолози и социалните работници, от учителите и родителите за оказване на превантивна помощ. Предлагат се типологии на автодеструктивното поведение, както и психологически портрети на лица със суицидна насоченост. Специално внимание се обръща на съдържанието, формите и средствата на работа на етапа на превенцията, интервенцията и поственцията спрямо детско-юношеския суицид.

Предварителни изисквания:

Да са положени изпитите по общопсихологическите дисциплини

Очаквани резултати:

В края на курса студентите да са запознати с факторите и мотивите на суицидно поведение в детско-юношеска възраст, а така също с принципите, формите и средствата за оказване на психологическа помощ на суициданти.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Теории за самоубийственото поведение – Дюркем, Фройд, Шнейдман, Люинсън и др.	4
2.	Митове и факти спрямо парасуицида и суицида.	4
3	Суицидното поведение като следствие на ендогенни фактори / депресия и други психиатрични диагнози, уязвено физическо здраве, самосъзнание и ценности, когнитивен стил, копиращи умения и др./.	4
4	Суицидното поведение като реакция на екзогенна детерминация /травми, загуби, тормоз, малтретиране, пренебрегване, семейни кризи, училищни неуспехи, неблагоприятни отношения с връстници и др./.	4
5.	Модели на развитие на суицидното поведение и типология на	4

	лица със суицидна насоченост	
6	Предупредителни знаци за суицидна насоченост и оценка на суицидния риск	4
7	Принципи, съдържание, форми и средства за работа по превенция, интервенция и поственция спрямо лица със суицидна насоченост	4
8	Примерни теми за изследователска и практическа работа	2

Конспект за изпит

№	Тема:
1	Теории за самоубийственото поведение – Дюркем, Фройд, Шнейдман, Люинсън и др.
2.	Митове и факти спрямо парасуицида и суицида.
3	Суицидното поведение като следствие на ендогенни фактори / депресия и други психиатрични диагнози, уязвено физическо здраве, самосъзнание и ценности, когнитивен стил, копиращи умения и др./.
4	Суицидното поведение като реакция на екзогенна детерминация /травми, загуби, тормоз, малтретиране, пренебрегване, семейни кризи, училищни неуспехи, неблагоприятни отношения с връстници и др./.
5.	Модел на развитие на суицидното поведение и типология на лица със суицидна насоченост
6	Предупредителни знаци за суицидна насоченост и оценка на суицидния риск
7	Принципи, съдържание, форми и средства за работа по превенция, интервенция и поственция спрямо лица със суицидна насоченост
8	Примерни теми за изследователска и практическа работа

Библиография

Основна:

1. Адлер А. /1995/. Практика и теория на индивидуалната психология. Алегра,
2. Адлер А. /1996/. За нервния характер. С.
3. Брониш Т. /2000/. Самоубийството. С.;
4. Ванев, П. /2010/. Суицидно поведение и ризициантност в младежка възраст. Автореферат на дисертация за присъждане на научна и образователна степен „доктор”
5. Димитров И. /2008/. Увод в ортодоксалната психоанализа на развитието. С.,
6. Димитров И. /2009/. Деца и юноши в криза (опити и самоубийства). С.,
7. Долто, Ф. /Несъзнаваният образ на тялото. С., Център за психосоциална подкрепа
8. Дюркем Е. /1999/. Самоубийството. Социологическо изследване. С.,
9. Ериксън Е. /1996/. Идентичност – младост и криза. С.,
10. Ерменов Б. /2005/. Самоубийството. В : Социология на отклоняващото се поведение. Съставител проф. Г. Фотев. С., с. 107-146;
11. Калчев П. /2003/. Тормоз и виктимизация от връстниците. Проблеми на психосоциалната адаптация. С.,
12. Калчев П. /2005/. Тревожност в юношеска възраст. Конструирание и използване на многомерна скала за оценка. С., 2005;
13. Калчев, П. /2011/. Субективно благополучие и взаимоотношения в юношеска възраст. С.,
14. Клай, М. /2000/. Любов. Завист. Благодарност. С., ЛИК
15. Кон И.С./1980/. Откриване на „Аз”- а
16. Меннигер К. /2001/. Война с самим собой. М.,
17. Миленков К., Цонева-Пенчева Л. /1994/. Относно самоубийствата в България и основните насоки на суицидопревенция. - Съвременна медицина, №1, с. 3-8;
18. Найденов Т. /1992/. Защо и как се самоубива българинът. С.,
19. Суицид: очерки теории и практики. Коллективная монография. Омск, 2014.
20. Фройд З. /1991/. Психология на сексуалността. С.,

21. Цонева-Пенчева Л. /2000/. Превенция на самоубийствата в период на преход – възможности и трудности. Сборник от научни доклади и съобщения. Под ред. на И. Маринов. С.,
22. Цонева-Пенчева Л. /1988/. Самоубийствата и човешкият потенциал на България. Население, №1-2, с. 87-96;
23. Цонев Ц./1996/. Психосоциални и психосоматични аспекти на суицидността в България. В кн.: Психосоматична медицина, т. 4,
24. Colt, G.H. /1993/. The Enigma of Suicide. N.Y.
25. Davidson F et M. Choquet. /1981/. Le suicide de l'adolescence: Etude epidemiologique et statistique. Volume 1. Paris,
26. Hicks B.B./1990/. Youth Suicide. A Comprehensive Manual for Preventional Intervention. Indiana,
27. Ladame F. /1981/. Les tentatives de suicide des adolescents. Paris,
28. Laufer M., Laufer E./1984/. Adolescence and developmental breakdown. New Haven.,
29. Lewisohn P., Rohde P., and Seeley R. /1996/. Adolescent Suicidal Ideation and Attempts: Prevalence, Risk Factors, and Clinical Implication Psychology: Science and Practice. V. 3, Spring
30. Marcus E. Why Suicide? /1996/. San Francisco, Halper
31. Preffer, C. /1986/. The Suicidal child. N.Y.
32. Shea, S.C./2002/. The Practical Art of Suicide Assessment. John Wiley and Sons,
33. Shneidman E.S. /1996/. The Suicidal Mind. N.Y.,

Дата: 17.10.2015

Съставил: проф.д.пс.н. Иван Димитров